

Kokouksessa helmik. 26 p:nä tohtori P. Kustaankeimo esitelmöi Helsingin Yliopiston spektro-fotometrisistä töistä sekä professori R.A. Hirvonen esitteli akkultaatioista johdettua etäisyydenmääräyskeinoja. Kevätkauden jälkimmäinen kokous oli huhtik. 10 p:nä. Siinä prof. R. Mäkinen esitelmän aiheena oli alkuaikojen syntyminen maailmankaikkeudessa ja liian...
Kertomus U r s a n toiminnasta 1952-53.

Toimintakauden alussa Ursaan kuului 2 kunniajäsentä, 126 vakinaista ja 401 vuosijäsentä, eli yhteensä 529 jäsentä. Ottaen huomioon toimintakauden kuluessa tapahtuneet muutokset jäsenistön kokoonpano on nyt seuraava:

	Kunniajäs.	Vakin.jäs.	Vuosijäs.	Yhteensä
Pääosasto	1	88	141	230
Yl.maaseutuosasto	1	25	70	96
Lahden paik.osasto	-	5	129	134
Tampereen paik.os.	-	2	40	42
Imatran paik.os.	-	1	19	20
Mikkelin paik.os.	-	5	14	19
	2	126	413	541

Ursan vuosikokouksessa 30.10.1952 valittiin
 puheenjohtajaksi tohtori E. Sucksdorff
 varapuheenjohtajaksi " P. Kalaja
 sihteeriksi maisteri E. Kääriäinen
 hallituksen jäseniksi tohtori S. von Numers ja johtaja N. Mattsson
 varajäseniksi professori R.A. Hirvonen ja taiteilija Matti Warén

Hallitus valitsi keskuudestaan kirjastonhoitajaksi tohtori Pentti Kalajan ja varainhoitajaksi johtaja N. Mattssonin. Paikallisosastojen puheenjohtajina ovat toimineet Lahdessa rovasti J. Varjovaara, Tampereella rehtori Eino Lähteenmäki, Imatralla kanttori Toivo Kiuru ja Mikkelissä lehtori Lyyli Heinänen.

Paikallisosastojen toiminta on edelleen jatkunut vilkkaana kokousten ja tähtinäytäntöjen muodossa. Mikkelin ja Imatran paikallisosastoissa on pantu alulle tähtitornin hankkiminen. Tampereellahan sama hanke on jo aivan toteutumisvaiheessaan ja Lahden tähtitorni on ollut valmiina jo muutaman vuoden ajan.

Yleisiä kokouksia esitelmätilaisuuksineen on toimikauden aikana ollut neljä. Vuosikokouksessa 30.10.52 professori Gurtaf Järnefelt selosti Rooman tähtitieteellisessä kongressissa syyskuussa 1952 esillä olleita asioita.

Toinen syyskauden kokous pidettiin jouluk. 18 p:nä. Silloin kuultiin johtaja Holopaisen esittämiä maallikon mielipiteitä eräistä tähtitieteellisistä kysymyksistä sekä maisteri M. Nurmian esitys Ursan tähtitornissa suoritetuista töistä.

Kokouksessa helmik. 26 p:nä tohtori P. Kustaanheimo esitelmöi Helsingin Yliopiston spektro-fotometrisista töistä sekä professori R.A. Hirvonen esitteli okkultaatioista johdettua etäisyydenmääräyskeinoa.

Kevätkauden jälkimmäinen kokous oli huhtik. 10 p:nä. Siinä prof. R. Niinin esitelmän aiheena oli alkuaineiden syntyminen maailmankaikkeudessa ja lisäksi kuultiin prof. R.A. Hirvosen selostus Gamow'in uudesta kirjasta "Creation of the Universe".

Kokouksissa käyneiden jäsenten ja muun yleisön yhteislukumäärä nousi n. 350 henkilöön.

Ursan hallituksella on kuluneena toimikautena ollut niin'ikään neljä kokousta. Niissä esillä olleista asioista mainittakoon tässä seuraavat:

Kirjaston laajenemisen johdosta päätettiin Ursan kirjaston luettelo uusia ja jakaa se kaikille jäsenille.

Ursan vakinaisiksi jäseniksi päätettiin kutsua kouluneuvos Edla Kojonen Lahden paik.osastosta ja lehtori Eino Lähteenmäki Tampereen paik.osastosta heidän ansioidensa takua tähtitieteen harrastuksen levittämiseksi.

Turun Ursasta Ursaan siirtyvä vakinainen jäsen maksaa kulloinkin voimassaolevien vakinaisten jäsenmaksujen eroituksen Ursalle.

20 kertaa vuosijäsenmaksun suorittaneet pääsevät Ursan vakinaisiksi jäseniksi. "Diplomi" jaetaan vuosikokouksen yhteydessä.

Päätettiin järjestää koululaisille yhteisiä esitelmätilaisuuksia kevätkauden aikana.

Toimintavuoden aikana on Ursan kirjastoon tullut samat aikakauslehdet kuin edellisinäkin vuosina, nim. Nordisk Astronomisk Tidsskrift, sekä sen Aktuelle Meddelelser, The Observatory, Cassiopeja, Sky and Telescope, Sternwelt, Archimedes sekä Molekyyli.

Kirjastoon on saatu tai ostettu yhteensä kuusi nidettä. Kirjastoluettelossa on nyt 293 nidettä kirjoja ja 147 vuosikertaa aikakauslehtiä ja vuosikirjoja.

Lainajista oli 21 helsinkiläistä ja 15 maaseutulaista. Yhteensä oli lainassa 133 nidettä.

Tähtitornia on pidetty avoinna syyskaudella 1952 tilapäisesti koululuokkia ja retkikuntia varten muutamina iltoina, mutta säännöllisesti kaikkina kirkkaina iltoina maaliskuun-huhtikuun ajan. Katselijoita on ollut yhteensä 711, joista 372 aikuista ja 339 lasta, ursalaisia oli heidän joukossaan 48. Tässä yhteydessä mainittakoon, että johtaja N. Mattsson on lahjoittanut Ursalle tornissa käytettäväksi peilitelekoopin, jonka objektiivin halkaisija on 15 cm. Tästä lahjoituksesta,

oka on edelleen laajentanut Ursan mahdollisuuksia tutustuttaa halukasta yleisöä tähtitaivaan nähtävyyksiin, pyytää Ursan hallitus vielä tässä esittää kiitollisuutensa lahjoittajalle.

Tähtitaivas N° 12, joka ilmestyi viime vuoden lopulla, on uuden kirjastoluettelon kanssa jaettu kaikille jäsenille. Samoin on niitä haluaville jaettu Valtiokalenterin kalendario-osan eripainoksia, jotka Helsingin Yliopisto on Ursan käyttöön luovuttanut.

Lahden paik.osaston puheenjohtajan rovasti J. Varjovaaran, Ursan innokkaan jäsenen johtaja K. Holopaisen ja hallituksen jäsenen tohtori S. von Numersin täyttäessä ympyriäisiä vuosia on Ursa muistanut heitä onnittelusähkein.

Ursan uusin julkaisu "Tähtitiedettä harrastajille III" on jo kustantajalla ja saataneen painosta marraskuulla.

Varapuheenjohtajamme tohtori Pentti Kalaja on entiseen tapansa levittänyt tähtitieteen harrastusta esitelmöiden paitsi radiossa ja täällä koululaisille, syyskaudella 1952 myös Imatralla, Lappeenrannassa, Lauritsalassa, Joensuussa ja Turussa sekä kevätkaudella 1953 Käpylässä, Hämeenlinnassa, Lahdessa, Porvoossa, Riihimäellä, Ilomantsissa sekä Tuupovaaralla, yhteensä 27 esitelmää.

Erkki Kääriäinen
Ursan sihteeri